Київський національний університет імені Тараса Шевченка
кафедра країнознавства та туризму
Українська асоціація туристських аґенцій
Асоціація в`їзних туроператорів України
Інститут досліджень діаспори

ТУРИЗМ У XXI СТОЛІТТІ: ВИКЛИКИ ТА РЕАҐУВАННЯ

Матеріали
міжнародної науково-практичної конференції
Київ, 27 листопада 2020 р.

Київ - 2020

УДК 338.486.2(082)
Т86

Туризм у XXI столітті: виклики та реаґування [Матеріали міжнародної науково-практичної конференції]. – К.,2020. – 214 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, протокол № 5 від 11 грудня 2020 р.

Рада конференції:
Губерський Леонід – академік НАНУ, ректор КНУ імені Тараса Шевченка, *співголова; Телемаху Луїс* – Надзвичайний та Повноважний Посол Республіки Кіпр в Україні, *співголова; Рудіч Антон* – президент Української асоціації туристських аґенцій; *Юхновець Марія* – президентка Асоціації в'їзних туроператорів України; *Олійник Ярослав* – академік НАПНУ, декан географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка; *Любіцева Ольга* – д.геогр.н., професорка, завідувачка кафедри країнознавства та туризму КНУ імені Тараса Шевченка; *Антоненко Володимир* – д.геогр.н., професор, завідувач кафедри міжнародного туризму Київського університету культури; *Архипова Людмила* – д.т.н., професорка, завідувачка кафедри туризму Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу; *Басюк Дарія* – д.е.н., професорка, завідувачка кафедри аграрного консалтингу і туризму Національного університету біоресурсів і природокористування України; *Дудник Іван* – д.геогр.н., професор, завідувач кафедри міжнародного туризму і країнознавства факультету міжнародних відносин Національного авіаційного університету; *Мальська Марта* – д.е.н., професорка, завідувачка кафедри туризму Львівського національного університету імені Івана Франка; *Меліх Олена* – д.е.н., професорка, завідувачка кафедри туристського бізнесу та рекреації Одеської національної академії харчових технологій; *Парфіненко Анатолій* – к.і.н., доцент, завідувач кафедри туристського бізнесу Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна; *Ткаченко Тетяна* – д.е.н., професорка, завідувачка кафедри туризму та рекреації Київського національного торговельно-економічного університету

Оргкомітет конференції:
Винниченко Ігор – к.г.н, доцент кафедри країнознавства та туризму КНУ імені Тараса Шевченка, директор Інституту досліджень діаспори; *Гринюк Діана* – к.г.н., асистентка кафедри країнознавства та туризму КНУ імені Тараса Шевченка; *Сировець Сергій* – к.г.н, доцент кафедри країнознавства та туризму КНУ імені Тараса Шевченка, *відповідальний секретар*

ISBN 978-617-674-053-7

Збірка матеріалів міжнародної науково-практичної конференції містить результати студіювань науковців, педагогів, аспірантів та студентів різних регіональних центрів, а також практиків туризму. У публікаціях висвітлюються та аналізуються питання ризиків у туристській індустрії, венчурного капіталу в туризмі, ризик-менеджменту в туризмі, вітчизняного та зарубіжного досвіду реагування на COVID-19, валютних та інвестиційних ризиків у царині туризму і рекреації, мінімізації ризиків в індустрії туризму, банкрутства підприємств туріндустрії, кадрового забезпечення інноваційної та креативної туристської діяльності.

© Винниченко І., упорядкування, 2020

ОГЛАВ

Ґратуляції 8

Ризики в туристській індустрії: сутність, види, характеристики

Винниченко І.
КРИЗА ЯК ШАНС ДЛЯ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ. ЧИ ГОТОВА ДО ЦЬОГО ВЛАДА?..... 12
Басюк Д.
СУЧАСНІ ВИДИ РИЗИКІВ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИЗМУ…… 16
Білоус С., Масюк Ю., Красько А.
ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ РИЗИКИ ГОТЕЛЬНО-РЕСТО-РАННИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ……. 19
Галюк І., Федюк М.
ОСОБЛИВОСТІ КЛАСИФІКАЦІЇ РИЗИКІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТУРИЗМУ В ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ……..... 22
Михайлюк О.
ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНОГО РИЗИКУ ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ……... 23
Романів П.
УПРАВЛІННЯ ФАКТОРАМИ РОЗВИТКУ РЕСТОРАННИХ МЕРЕЖ ЯК ПОКАЗНИК ЯКОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ…… 26
Рутинський М., Кушнірук Г.
ВІЗІЇ ЕКСПЕРТІВ ЛЬВІВСЬКОГО МІЖНАРОДНОГО ФОРУМУ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ 2020 ЩОДО СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВ ТУРИЗМУ УКРАЇНИ…… 29
Igor Smyrnov, Jibo Tsuy
PROBLEMS OF MILITARY TOURISM DEVELOPMENT IN UKRAINE AND POLAND IN BORDER REGIONS…… 33
Мацука В.
РИЗИК ІНОВАЦІЙНИХ РІШЕНЬ В ТУРИЗМІ……. 37
Осипенко К.
ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМАТИКА СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТУРИСТИЧНИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ…… 39
Мельниченко С., Бабушкіна Р.
ІНВЕСТИЦІЙНІ РИЗИКИ В ТУРИСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ…….. 41

Ризик-менеджмент в туризмі: вітчизняний та закордонний досвід

Завербний А., Мовчко М., Завербний С.
РЕПУТАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В СФЕРІ ТУРИЗМУ: РИЗИКИ ТА ПЕРЕВАГИ ЗАСТОСУВАННЯ……..... 44

Мельник Л., Савенко А.
РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ У ТУРИСТИЧНІЙ ІНДУСТРІЇ…… 46
Даниленко О.
СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У РЕСТОРАННОМУ КОМПЛЕКСІ…… 48

COVID-19: вітчизняний та зарубіжний досвід реагування

Igor Smiyrnov
PROBLEMS OF RESTAURANT BRANCH DEVELOPMENT IN UKRAINE IN CONDITIONS OF РЕАГУВАННЯ -19 PANDEMIA…….. 51
Босовська М., Полтавська О., Салімон О.
НАСЛІДКИ ГЛОБАЛЬНОЇ ПАНДЕМІЇ COVID-19 В ТУРИЗМІ: СТРАТЕГІЧНІ ВИКЛИКИ ТА ІННОВАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ……... 55
Чуєва І., Сидорук А., Жестков С.
COVID-19: ВПЛИВ НА ВНУТРІШНІЙ ТУРИЗМ…… 58
Гнатів Н.
ПОСЛУГИ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ В УМОВАХ COVID-19……. 60
Іваненко І.
УЗАГАЛЬНЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ДОСВІДУ РЕАГУВАННЯ НА ПАНДЕМІЮ COVID-19 У РЕСТОРАННОМУ ГОСПОДАРСТВІ……... 63
Кирилюк І.
РОЗВИТОК ТУРИЗМУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19…….. 67
Мудрієвська Ю., Ніколайчук О.
ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ СВІТОВОГО РИНКУ ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ COVID-19…… 69
Нестерчук І.
НАЦІОНАЛЬНІ ТУРИСТИЧНІ ОРГАНІЗАЦІЇ: ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ ПІСЛЯ COVID-19……..... 71
Бейдик О.
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТУРИЗМ У ПОСТПАНДЕМІЧНИЙ ПЕРІОД…….. 74
Шикіна О., Ремігайло І.
ШЛЯХИ АДАПТАЦІЇ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ ДО НАСЛІДКІВ COVID-19……. 78
Савченко І.
ОСОБЛИВОСТІ ТУРИСТИЧНИХ ПОДОРОЖЕЙ УКРАЇНЦІВ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19 У 2020 Р. …… 81
Цимбала О., Дорош Ю.
ТУРИСТИЧНО-ОРІЄНТОВАНІ ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА ЛЬВІВЩИНИ В УМОВАХ КАРАНТИНУ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ…….. 83
Околович І.
СІЛЬСЬКИЙ ТУРИЗМ І ВИКЛИКИ COVID-19: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД РЕАГУВАННЯ…….. 86

Смаль І.
ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МІЖНАОДНОГО ТУРИЗМУ У КОНТЕКСТІ ПАНДЕМІЇ COVID-19…….. 90
Ключівський Ю.
КАРАВАНІНГ ТА КЕМПІНГИ В УКРАЇНІ (ЯК РЕАГУВАННЯ НА ВИКЛИК COVID-19)…….. 93
Загура О., Винниченко І.
ШВЕЦІЯ: ЗАХОДИ ЩОДО МІНІМІЗАЦІЇ ВПЛИВУ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА ТУРИЗМ…….. 97
Цуй Чжибо
ВПЛИВ COVID-19 НА ВІДВІДУВАННЯ КИТАЮ УКРАЇНСЬКИМИ ТУРИСТАМИ, ТРУДНОЩІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ТА КОНТРЗАХОДИ……... 100
Пацюк В., Казаков В.
ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ПОДОРОЖЕЙ УКРАЇНОЮ У ФОРМАТІ КЕМПІНГОВИХ ТУРІВ……... 103
Буткалюк К., Буличева Т., Гринюк Т.
ДОСВІД ЗБЕРЕЖЕННЯ ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ ВОЛИНІ З УРАХУВАННЯМ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ……..... 106
Хумарова Н., Шевченко Г., Петрушенко М.
ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ ТУРИЗМУ ТА РЕКРЕАЦІЇ В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ ГАЛУЗЕВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА……. 109
Ткачук Л., Руднєва М.
МІЖНАРОДНІ ПОДОРОЖІ АВІАЦІЙНИМ ТРАНСПОРТОМ У ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ……. 111
Герасименко К., Ніколайчук О.
ПРОБЛЕМИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ COVID-19…….. 114
Ємельяненко Я., Мирний С.
ПОДОЛАННЯ КРИЗ ІННОВАЦІЙНИМ ТУРИЗМОМ (НА ПРИКЛАДІ ПРОЄКТУ «ЧОРНОБИЛЬ ТУР»)…… 116
Нагорна К., Винниченко І.
ТУРИСТСЬКА ІНДУСТРІЯ ДАНІЇ: РЕАҐУВАННЯ НА COVID-19……... 121
Любіцева О.
«НЕМА ТОГО ЗЛОГО, ЩОБ НЕ ВИЙШЛО НА ДОБРЕ» АБО ПОЗИТИВНІ ВИСНОВКИ З ПАНДЕМІЇ……... 123
Гринюк Д.
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТУРИЗМУ ОАЕ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА РЕАГУВАННЯ…… 127
Матвієнко Н., Матвієнко В.
ПАНДЕМІЯ COVID-19: НОВІ ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ТУРИЗМУ……..... 130
Логін І., Винниченко І.
COVID-19: РЕАҐУВАННЯ ЗАРУБІЖЖЯ В ЛИСТОПАДІ 2020 Р. …… 134

Ганенко Ю.
COVID-19 ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ КРАЇН. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РЕАҐУВАННЯ…… 136

Валютні та інвестиційні ризики в царині туризму і рекреації

Грицаєнко Г., Грицаєнко М.
ІНВЕСТИЦІЙНІ РИЗИКИ В ТУРИЗМІ…….. 140

Мінімізація ризиків в індустрії туризму: досвід та науковий супровід

Кіптено В.
СТАЛІСТЬ ЯК НОВА НОРМА: ГЛОБАЛЬНЕ БАЧЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ТУРИЗМУ Й СТАН ПИТАННЯ В УКРАЇНІ……. 144
Черчик Л.
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ……... 147
Ніколайчук Т.
ЕКО-ВАУЧИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ МІНІМАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ РИЗИКІВ У СФЕРІ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ…….. 150
Акулов М., Крамар А.
МІНІМІЗАЦІЯ РИЗИКІВ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ……. 153
Архипова Л., Винниченко І.
МІНІМІЗАЦІЯ РИЗИКУ ПОНАДНОРМОВОГО ТУРИЗМУ: РЕАЛІЇ КУРОРТУ «БУКОВЕЛЬ»…….. 156
Рутинський М., Криванчик С.
ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ ТРУСКАВЦЯ……..……. 159
Сапожник К., Ніколайчук О.
ФОРМИ УПРАВЛІННЯ ГОТЕЛЬНИМИ МЕРЕЖАМИ ЯК СПОСІБ МІНІМІЗАЦІЇ РИЗИКІВ…… 161
Oleksandr Hladkyi, Yana Dolinska
MARKETING PLAN AS A KEY TO MINIMIZATION OF RISKS IN TOURISM INDUSTRY……. 164
Бабов К., Бабова І., Коєва Х.
РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ ЛІКУВАЛЬНИХ РЕСУРСІВ ЯК ЗАПОРУКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ КУРОРТНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ ТЕРИТОРІЙ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ……..... 167
Бучко Ж., Іваночко Р.
БЕЗПЕЧНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТАХ……. 168
Дащук Ю.
ІННОВАЦІЙНІ ЗАСОБИ МОНІТОРИНГУ ТУРИСТИЧНОГО РУХУ……... 171

Чернега О.
РЕПУТАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТУРИСТИЧНОЇ ДЕСТИНАЦІЇ: ПРИНЦИПИ ТА ФУНКЦІЇ……. 174

Кадрове забезпечення інноваційної та креативної туристської діяльності

Нездоймінов С.
ШЛЯХИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ ЗІ СПЕ-ЦІАЛЬНОСТІ «ТУРИЗМ»…….. 179
Бабушко С., Попович С., Крікун Л.
РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ТУРИЗМУ У ВІТЧИЗНЯНИХ ЗВО……. 182
Скарга О.
ТРУДОРЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ……. 185
Красько А., Білоус С.
БІЗНЕС-ЕТИКА В ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ……..... 187
Петренко І.
КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРЕАТИВНОЇ ТУРИСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (НА ПРИКЛАДІ ПРОВЕДЕННЯ КРАЄЗНАВЧИХ ЕКСКУРСІЙ СТУДЕНТАМИ ВНЗ УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»)……..… 190
Кудінова І., Хилюк А.
КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТУРИСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ…….. 192
Мирний С., Асламова К.
КУРС ЧОРНОБИЛЬСЬКИХ ГІДІВ: БАГАТОДИСЦИПЛІНАРНА ПІДГОТОВКА КАДРІВ ІННОВАЦІЙНОГО ТУРИЗМУ……..…… 193
Ганіч А.
КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ТА КРЕАТИВНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ…….…… 196
Зінько Ю., Мальська М., Дубіс Л.
ДО ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ В ОСВІТНЬОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ГЕОТУРИЗМУ……...…….. 200

Звернення «Про потребу термінового включення турбо-режиму просування місць та об'єктів України, що мають унікальне світове значення, до Списку Світової спадщини ЮНЕСКО» 203

Відомості про авторів 206

пов'язаних з лікуванням Covid-19 та перебуванням в умовах ізоляції на території ОАЕ; сертифікату, який підтверджує негативний результат ПЛР-тесту на Covid-19, виданому не раніше ніж за 96 год до прибуття в ОАЕ. Ця вимога не стосується дітей віком до 12 років та пасажирів, які мають середню або важку форму інвалідності.

Перед прибуттям до ОАЕ необхідно заповнити Декларацію щодо згоди на перебування в умовах самоізоляії в разі виявлення позитивного результату тесту на Covid-19 і завантажити додаток Covid-19 DXB та зареєструватися у ньому для можливості спілкування з органами охорони здоров'я ОАЕ. Після прибуття необхідно пройти ще один тест на Covid-19, який робиться безпосередньо в аеропорту. До моменту отримання результату тесту, який надійде на телефон потрібно перебувати на самоізоляції в готелі. Особи, в яких буде позитивний результат тесту будуть ізольовані на 14 днів у спеціально визначених установах за власний рахунок [3].

Отже бачимо, що на кінець 2020 р. в українських туристів є достатньо можливостей для подорожей в різні регіони світу. Але при плануванні поїздок потрібно бути готовим, що умови можуть змінитися в будь-який момент залежно від епідеміологічної ситуації. Залишається надіятись, що туристична галузь переживе цей складний період і якнайшвидше відновиться.

1.Оказание поддержки и помощи в координации в интересах безопасного и устойчивого восстановления туризма [Електронний ресурс] / Режим доступу: www.unwto.org/ru/news/stepping-up-support-and-coordination-for-a-safe-and-sustainable-recovery-of-tourism
2.Інформація щодо каїн із значним поширенням Covid-19 станом на 6 листопада 2020 року [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://moz.gov.ua/article/news/
3.Інтерактивна мапа світу (найактуальніша інформація про візи, дозволи та обмеження в умовах пандемії Covid-19) [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://trip.gov.ua

Цимбала Ольга, Дорош Юлія

ТУРИСТИЧНО-ОРІЄНТОВАНІ ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА ЛЬВІВЩИНИ В УМОВАХ КАРАНТИНУ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ

Світова пандемія коронавірусу завдала чималих втрат для більшості секторів економіки. Туристична індустрія стала однією із галузей, що постраждала найбільше у зв'язку із запровадженими обмеженнями. Згідно з барометром UNWTO, прибуття міжнародних туристів за першу половину 2020 р. зменшилося на 65% порівняно із аналогічним періодом минулого року. Внаслідок цього країни втратили понад 460 млрд дол. надходжень від міжнародного туризму [1]. Така тенденція змусила більшість країн та постачальників туристичних послуг змінити формат своєї роботи, адаптуючи її до карантинних обмежень. Починаючи з 12 березня 2020 р. в Україні запроваджено карантин з метою припи-

нення поширення Covid-19, відповідно, це позначилося на туристичній галузі, у тому числі й на діяльності туристично-орієнтованих фермерських господарств [2].

У межах Львівщини на сьогодні діє понад тисяча фермерських господарств, що займаються вирощуванням, виготовленням та реалізацією різноманітної продукції. Серед них працює понад 20 туристично-орієнтованих господарств, що спеціалізуються на вирощуванні ягід, екзотичних фруктів, виготовленні меду, різноманітних видів сирів, м'яса вирощуванні равликів та страусів. Специфіка їхньої діяльності полягає у тому, що вони відкриті для прийому туристів та пропонують відвідувачам не лише свою продукцію, але й спектр туристичних послуг, зокрема екскурсії територією фермерських господарств, дегустації, проведення майстер-класів та відпочинок у сільській місцевості [3].

Туристично-орієнтовані фермерські господарства Львівщини умовно можна розділити на декілька груп з огляду на їхню спеціалізацію. Найбільшу групу складають ті ферми, що займаються вирощуванням корів, кіз, овець, спеціалізуються на виготовленні та реалізації молочних продуктів, насамперед різних видів сирів («Агротем» та сироварня «Джерсей», «МУККО», «Техас», «Шеврет», ферма «Двох Катерин», «Наші кізоньки», «Cozy Farm», «Меринос-Захід» та сироварні «Гарбузовий рай», «У родини Комарницьких», «Еко-Газда» та інші). «Медові ферми» займаються розвитком бджільництва у поєднанні з наданням туристичних послуг та апітерапії («Медовий Блюз», «Петрова Пасіка» і пасіка «Медова»). «Ягідні ферми» області спеціалізуються на вирощуванні екологічно чистої та органічної полуниці, суниці, малини, ожини, лохини, а також радо запрошують гостей до збору урожаю та відпочинку («Файна Беррі», «Малиновий Рай», «Як Бджола»). Екзотичною для Львівщини є «Бананова ферма», на якій вирощують понад 30 видів екзотичних рослин, зокрема кавові дерева, лимони, лайми, кумкват та гранати. Також у межах області працюють равликові ферми («TanteSnails», «Західний равлик»), страусина ферма («Білаки») та рибне господарство «Карпатський Водограй».

У «докарантинний» період ці господарства налагодили певну систему комунікації з туристичним сектором задля залучення туристів та популяризації своєї діяльності. Однак карантинні обмеження внесли суттєві корективи в діяльність фермерських господарств, що змусило їх змінювати підходи до організації роботи, запроваджувати нові технології та рекламні стратегії, вдосконалювати систему збуту і доставки власної продукції, налагоджувати нові канали комунікації з потенційними туристами тощо. Поряд з індивідуальними зусиллями окремих фермерських господарств, значну промоційну та організаційну підтримку надали місцеві органи влади, зокрема Львівська обласна державна адміністрація та Львівська міська рада.

Так, за підтримки ЛОДА розроблено регіональний проєкт «Розвитку сільського підприємництва та інфраструктури агротуристичного кластера «Горбо-Гори», що має на меті забезпечення сталого розвитку сільських громад через

розбудову інфраструктури, популяризацію та просування альтернативних видів сільського підприємництва в межах цього агротуристичного кластера. На підтримку учасників кластеру, задля популяризації їхньої роботи та залучення туристів у жовтні 2020 р. випущено промоційний відеоролик про роботу кластеру загалом і зокрема про роботу окремих фермерських господарств [4].

З ініціативи Управління туризму та курортів ЛОДА започаткувало проєкт «Гастромандри Львівщиною» з метою популяризації туристично-орієнтованих фермерських господарств області, розширення переліку цікавих туристичних локацій Львівщини. Прагнучи допомогти та підтримати туристичний бізнес в складних умовах туристичного сезону 2020 року, управління туризму і курортів ЛОДА презентувало серію креативних промороликів «Де мої туристи?», які були спрямовані на популяризацію локацій лікувально-оздоровчого, культурно-пізнавального та активного туризму. А одне із відео створено на підтримку фермерських господарств та розвитку гастрономічних мандрівок [5]. Також, управління туризму та курортів ЛОДА постійно надає інформаційну підтримку фермерським господарствам регіону на своїй фейсбук-сторінці, поширюючи про них дописи з цікавою та корисною інформацією.

Львівська міська рада ініціювала проведення фермерського ярмарку для підтримки фермерських господарств області. Загалом, ярмарковий проєкт у Львові розпочав свою діяльність ще з 2009 р. як частина кампанії з промоції львівських товаровиробників в рамках проєкту «Купуй Львівське». Однак під час пандемії формат цього ярмарку дещо змінили задля підтримки та популяризації місцевих фермерів. Таким чином, у період з 18 липня до 17 жовтня 2020 р. щосуботи на площі Ринок понад 35 місцевих фермерів представляти свою продукцію, вирощену та виготовлену на власних господарствах [6]. Львів'яни та гості міста мали змогу придбати свіжі фрукти та овочі, молочні і м'ясні продукти, солодощі, рибу, м'ясо тощо. Основною метою проведення Львівського фермерського ярмарку було надання допомоги місцевим виробникам для популяризації продукції, можливість представити її на широкий загал та забезпечити інформаційну підтримку їх діяльності. Зазначимо, що серед досліджуваних нами фермерських господарств, участь у ярмарку взяло шість, зокрема сироварні «Джерсей» та «Гарбузовий рай», ферма «Західний Равлик», козина ферма «Двох Катерин», рибне господарство «Карпатський Водограй» та «Бананова Ферма».

Отже, карантин позначився на усіх сферах туристичної діяльності. Фермерські господарства на певний час опинились ізольованими від туристів, тому були змушені налагоджувати нову систему каналів комунікації, популяризації своєї діяльності та збуту продукції. Зі своєї сторони місцеві органи влади надали можливу інформаційну та промоційну підтримку шляхом проведення фермерського ярмарку, підтримки проєкту «Горбогори» та «Гастромандри Львівщиною», а також створення рекламних промороликів.

1. UNWTO World Tourism Barometer (English version) Volume 18, Issue 5, September 2020. – 36 pp.
2. Спеціальний звіт «Пандемія COVID-19 та її наслідки у сфері туризму в Україні» [Електронний ресурс] / Режим доступу: www.ntoukraine.org/assets/files/EBRD-COVID19-Report-UKR.pdf
3. Гастромандри Львівщиною / Управління туризму та курортів Львівської обласної державної адміністрації. – Львів,2018. – 48 с.
4. Горбогори. Агротуристичний кластер [Електронний ресурс] / Режим доступу: www.horbohory.com.ua
5. «Де мої туристи?»: Львівська ОДА презентувала проморолики [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://loda.gov.ua/news?id=52011
6. Львівський фермерський ярмарок завершив літній сезон на площі Ринок [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://city-adm.lviv.ua/news/economy/282186-lvivskyi-fermerskyi-iarmarok-zavershyv-litnii-sezon-na-ploshchi-rynok

Околович Ірина

СІЛЬСЬКИЙ ТУРИЗМ І ВИКЛИКИ COVID-19: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД РЕАГУВАННЯ

Підтримка підприємств сфери туризму та подорожей стала пріоритетною для урядів європейських країн з початку коронавірусної кризи, адже ці сектори мають важливе значення для європейської економіки, розвитку регіонів, зайнятості та збереження рівня впливу [1].

В контексті пандемії COVID-19 роль туризму для розвитку сільських територій є як ніколи актуальною. Туризм у сільській місцевості пропонує можливості для відновлення та оздоровлення в той час, коли туристи шукають менш населені, менш відомі та менш відвідувані дестинації, які можуть запропонувати їм відпочинок з мінімальним або обмеженим ризиком. Немасовий характер сільського туризму, використання здебільшого індивідуальних засобів транспорту, екологічність сільської місцевості, наявність пропозицій практично в будь-якому регіоні та в різних цінових категоріях (що також особливо актуально для населення, яке постраждало в тому числі і від проявів світової економічної кризи, викликаної пандемією) стають важливими критеріями під час вибору цього виду відпочинку. У цій перспективі сільський туризм може зіграти важливу роль у забезпеченні унікального природного, культурного та соціального досвіду мандрівникам у безтурботному та чистому селі [2].

У той же час, як наголошує Всесвітня туристична організація, громади у сільській місцевості загалом набагато менш підготовлені до боротьби з прямими та непрямими негативними впливами коронавірусної кризи, тому державам необхідно підтримувати їх у боротьбі з економічними та соціальними наслідками пандемії [2].